12 Απριλίου 2021

Διακόσια χρόνια μετά το Γένος δεν λησμόνησε το «σχοινί του Πατριάρχη» – Ξεκάθαρες απαντήσεις στους επικριτές του Αγίου Γρηγορίου του Ε’

/ Ορθοδοξία· Διεθνές Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων

Διακόσια χρόνια μετά το μαρτυρικό τέλος, δια απαγχονισμού, και τη θυσία του Ιερομάρτυρα Οικουμενικού Πατριάρχη, Αγίου Γρηγορίου Ε’, το Γένος, όπου γης, δεν λησμόνησε «το σχοινί του Πατριάρχη» και τίμησε τη μνήμη του, αλλά παράλληλα δόθηκαν και ξεκάθαρες απαντήσεις σε όσους διαχρονικά σπιλώνουν το όνομά του Αγίου, αποκρύπτοντας τη πραγματικότητα της ιστορικής αλήθειας παρουσιάζοντας μονομερώς τις πηγές για τη δράση του Ιερομάρτυρα Πατριάρχη.

Από το Φανάρι ο Οικουμενικός Πατριάρχης υπογράμμισε τη προσφορά των Αρχιεπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως που μαρτύρησαν για τη διάσωση του ποιμνίου και του Γένους, ενώ από την Αθήνα, ενώπιον του σκηνώματος του Αγίου, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος έδωσε ξεκάθαρες απαντήσεις προς τους επικριτές του για τους «αφορισμούς της Επαναστάσεως».

Δυστυχώς, οι ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού, δεν επέτρεψαν να πραγματοποιηθούν οι πανηγυρικοί εορτασμοί που αρχικά είχε σχεδιάσει η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, γεγονός μάλιστα που υπογράμμισε και ο Μακαριώτατος.

Ωστόσο, δυναμικές ομιλίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου που μας πέρασε και σε άλλες περιοχές της επικράτειας, καθώς και στο εξωτερικό.

«Ηνάλωσαν εαυτούς εις την διακονίαν της σωτηρίας του ποιμνίου»

Από το Φανάρι, εκεί όπου ο Άγιος Γρηγόριος μαρτύρησε, διακόσια χρόνια μετά ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος στο μήνυμα του, με αφορμή την εορτή του Αγίου, υπενθύμισε ότι στη μακρά αλυσίδα των Αρχιεπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως, συγκαταριθμούνται προσωπικότητες, οι οποίες σήκωσαν με

χαρά και βαθειά συναίσθηση τον σταυρό του χρέους, παραδίδοντάς τον στους διαδόχους τους με μαρτυρική αυτεπίγνωση. «Ούτως, έχομεν Αγίους Αρχιεπισκόπους και Οικουμενικούς Πατριάρχας, οι οποίοι, αναλόγως του χαρίσματός των και των αναγκών του εκκλησιαστικού σώματος, ηνάλωσαν εαυτούς εις την διακονίαν της σωτηρίας του ποιμνίου των ποικιλοτρόπως και εν παντί, αμετακίνητοι εις την πίστιν και στερροί εις την ομολογίαν, μέχρι και αυτού τούτου του δι᾽ αίματος μαρτυρίου, και των οποίων η μνήμη αναζωπυρώνει εις την συνείδησιν της Εκκλησίας την διαρκή παρουσίαν του Αγίου Πνεύματος και ενδυναμώνει το Ορθόδοξον φρόνημα όλων μας», σημείωσε, μεταξύ άλλων.

Μετά τη Θεία Λειτουργία, ο Παναγιώτατος μετέβη, όπως κάθε χρόνο, στην Κλειστή Πύλη του Οικουμενικού Πατριαρχείου, τόπο του απαγχονισμού του Πατριάρχη όπου, ενώπιον της αγίας εικόνας του Ιερομάρτυρα Πατριάρχη, άναψε κερί, κατέθεσε ανοιξιάτικα άνθη και προσευχήθηκε, επικαλούμενος τη χάρη και τη μεσιτεία του Αγίου Προκατόχου αυτού, υπέρ της Εκκλησίας και του Γένους.

Ξεκάθαρη απάντηση από τον Αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο

Μια ξεκάθαρη απάντηση σε όσους επικρίνουν τον Άγιο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριο τον Ε’ για τους «αφορισμούς της Επαναστάσεως» έδωσε ανήμερα της μνήμης του, από το Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος, μιλώντας μάλιστα μπροστά από το σκήνωμα του Αγίου Γρηγορίου του Ε’. Συγκεκριμένα, τόνισε πως ο Πατριάρχης είχε διπλό εσωτερικό ρόλο και υποστήριζε κρυφά την Επανάσταση, αν και αυτό δεν φαινόταν προς τα έξω, γιατί ακριβώς δεν έπρεπε να φαίνεται. Επίσης, υπογράμμισε ότι «ένα απλό γράμμα σε ένα χαρτί μαρτυρεί πώς ήταν ο Πατριάρχης, πώς σκεφτόταν και πώς μαρτύρησε. Λένε για παράδειγμα ότι ο Πατριάρχης δεν ήθελε την επανάσταση, ίσως να έχουν κάποια δικαιολογημένα στοιχεία, αλλά δεν ξέρουν το βάθος, πώς σκέφτονται και πώς ενεργούσε. Αυτό αποδεικνύεται με τον μαρτυρικό του θάνατο».

Ύδρας Εφραίμ: «Ο Άγιος Γρηγόριος έκανε το μέγιστο για το Γένος»

Το απόγευμα της Κυριακής, κατά τη διάρκεια του Ε’ Κατανυκτικού Εσπερινού από Ιερό Καθεδρικό Ναό Ύδρας , ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Εφραίμ μίλησε εμπνευσμένα και συγκινητικά για την ζωή και το μαρτύριο του Αγίου Ενδόξου Ιερομάρτυρος Γρηγορίου του Ε’ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. «Είναι ο κορυφαίος τον Εθνομαρτύρων και Ιερομαρτύρων. Ο Άγιος Γρηγόριος έκανε το μέγιστο για την πίστη και το Γένος των Ελλήνων. Για αυτό και αυτοί που τον

κατηγορούν σαν προδότη και αρνητή της επαναστάσεως, είναι αυτή που πολεμούν και πολεμούσαν την Εκκλησία», τόνισε.

Πέτρας Γεράσιμος: «Με το αίμα του πότισε το δέντρο της ελευθερίας»

Διαδικτυακή ημερίδα για τον Πατριάρχη Γρηγόριο Ε΄ πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα του Εκκλησιαστικού Πνευματικού Κέντρου του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Μεγάλης Παναγίας Νεαπόλεως Λασιθίου, το Σάββατο 10 Απριλίου.

Πρώτος ομιλητής της ημερίδας ήταν **ο Σεβ. Μητροπολίτης Πέτρας και Χερρονήσου κ. Γεράσιμος**, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: *«Η αλήθεια πίσω από τους αφορισμούς της Επαναστάσεως του 1821 από τον Πατριάρχη Γρηγόριο τον Ε΄»*.

«Ο Άγιος Γρηγόριος ο Ε΄ είναι ο Πατριάρχης που συντόνισε και οργάνωσε την προετοιμασία της Επανάστασης και έμεινε στις επάλξεις του καθήκοντος και του χρέους μέχρι τέλους. Με το αίμα του πότισε το δένδρο της ελευθερίας, αφήνοντας κατάπληκτο τον κόσμο όλο όχι ως ο προδότης και «φονεύς» του Γένους, αλλά ως «έφορος θείων και ανθρωπίνων πραγμάτων», ανέφερε συνοψίζοντας την πολύτιμη προσφορά του Πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄ στον επαναστατικό αγώνα.

Εν συνεχεία, ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης ανέλυσε το περιεχόμενο των «αφοριστικών» κειμένων του Πατριάρχου και τεκμηρίωσε με τρόπο απολύτως κατανοητό για ποιους λόγους η ομόφωνη σχεδόν θεώρηση της σύγχρονης επιστημονικής ιστοριογραφίας ότι ο αφορισμός εξέφραζε το φρόνημα της Εκκλησίας και τις πεποιθήσεις του Πατριάρχου, είναι εσφαλμένη.

«Ο Άγιος Ιερομάρτυς Γρηγόριος ο Ε΄, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως είναι ένα από τα επισημότερα θύματα της παρατεινόμενης ιδεολογικής αδιαλλαξίας του εκσυγχρονιστικού αναχρονισμού, μιας τάσης που αναπτύσσεται στην ιστορική έρευνα από τα τέλη του 19ου αιώνα και επιχειρεί την ερμηνεία του παρελθόντος με κριτήρια του παρόντος. Η ερμηνεία της στάσης του στον Αγώνα απαιτεί επαρκή γνώση της εποχής (ιστορικά, κοινωνιολογικά, πολιτικά, διπλωματικά). Ο σοφός Γενάρχης γνώριζε πολύ καλά τους αρνητικούς παράγοντες, που απειλούσαν κάθε επαναστατική σκέψη (Ιερά Συμμαχία, Τσάρος, προηγούμενες οικτρές αποτυχίες, π.χ. 1790), γι' αυτό και δεν προέβη σε κάποια παρακωλυτική ή αποτρεπτική ενέργεια απέναντι στον Αγώνα. Δεν μπορεί κανείς, ούτε από τους εχθρούς του, να τον κατηγορήσει ότι είχε λιγότερη σύνεση από εκείνη του Καποδίστρια και του Κοραή, που ήσαν τελείως αρνητικοί στα σχέδια εξεγέρσεως, η δε αλληλογραφία του είναι σαφώς θετική και φανερώνει την εσωτερική συμμετοχή του στα σχέδια της Φιλικής Εταιρείας».

«Οι επίσημοι λησμόνησαν τη θυσία του Πατριάρχη»

Ένας διαφορετικός λόγος ακούστηκε την Κυριακή στο κήρυγμα στην Μητρόπολη Αθηνών από τον Ιεροκήρυκα της Μητρόπολης, π. Χρυσόστομο Κουλουριώτη. Ο π. Χρυσόστομος στάθηκε ιδιαίτερα στο γεγονός πως οι αρμόδιοι και οι επίσημοι λησμόνησαν τη θυσία του Πατριάρχη, όπως ξέχασαν και τη προσφορά την Εκκλησίας. «Ελησμόνησαν οι αρμόδιοι και οι επίσημοι την Θυσίαν του Πατριάρχου... Όπως εξέχασαν και την γενικώτερηαυτοθυσίαν της Μάνας Εκκλησίας, την αιματοχυσίαν και τις χαίνουσες πληγές της Μεγάλης του Γένους

των Ελλήνων, αλλά και όλων των Ρωμηών, Μάνας… της αγίας μας Εκκλησίας!», ανέφερε, μεταξύ άλλων.

Τίμησαν τη μνήμη σε Μόναχο και Ζάμπια

Το μαρτυρικό θάνατο του Πατριάρχη Γρηγορίου Ε’ τίμησαν και στο Μόναχο. Συγκεκριμένα, το Σάββατο 10 Απριλίου 2021 τελέστηκε μια σύντομη ακολουθία στα Προπύλαια του Μονάχου, όπου είναι γραμμένα ονόματα των Αγωνιστών και Ηρώων της Επανάστασης 1821 και ως πρώτο το όνομα του Εθνομάρτυρα Πατριάρχη Γρηγορίου Ε΄.

Την ακολουθία τέλεσαν ο Αρχιμανδρίτης Γεώργιος Σιώμος, ο Πρωτοπρεσβύτερος Απόστολος Μαλαμούσης, και ο Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Βλέτσης, με τροπάρια από την ακολουθία του Αγίου Εθνομάρτυρα Γρηγορίου Ε΄και τρισάγιο υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των Ηρώων του 1821. Έψαλλε ο πρόεδρος του Τμήματος Ορθοδόξου Θεολογίας στο Πανεπιστήμιο Μονάχου, ελλογιμώτατος κ. Κωνσταντίνος Νικολακόπουλος.

Στην τελετή παρέστησαν ο Γενικός Πρόξενος Μονάχου κ. Βασίλειος Γκουλούσης και η αρχαιολόγος-φιλόλογος κ. Μαρία Λιάνου. Λόγω των προστατευτικών μέτρων της Βαυαρικής Πολιτείας για την προστασία από τον κορωνοϊό δεν κατέστη δυνατό να παραστούν περισσότερα μέλη της Παροικίας στην τελετή.

(Φωτογραφία: Νικόλαος Σιώμος)

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Ζάμπιας κ. Ιωάννης, χθες, Κυριακή 11 Απριλίου, ιερούργησε στον Ιερό Ναό Αγίου Αλεξάνδρου και τίμησε τη μνήμη του Ιερομάρτυρα Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου Ε’ με την ευκαιρία της συμπληρώσεως διακοσίων ετών από τον μαρτυρικό θάνατο του.

Πηγή: www.orthodoxianewsagency.gr